

AVIÁRIS INFLUENZA (MADÁRINFLUENZA)

ELŐVIGYÁZATOSSÁG IGEN, PÁNIK NEM

Mi a madárinfluenza?

A madárinfluenza **FERTŐZŐ BETEGSÉG**, amelyet egy - rendkívül ritkán más fajokra, pl. sertésre terjedő - vírus idéz elő. A vírusnak nagyszámú altípusa létezik, ezeknek különböző képességük van arra, hogy betegséget idézzenek elő a baromfinál. A fokozottan kórokozó vírusok a baromfifarmon a baromfi tömeges elhullásához vezetnek, gyorsan terjednek a környező farmokra, az egész országra és régiókra, így hatalmas gazdasági kárt okoznak.

A betegség a madaraknál jelentkezhethet súlyos formájában, amelyet nagyarányú elhullás kísér (fokozottan kórokozó vírustípusok), illetve enyhébb formájában (enyhén kórokozó vírustípusok) vagy klinikai tünetek nélkül.

Az ember elkaphatja-e a madárinfluenzát?

Igen, de nagyon ritka esetekben, mégpedig ha közvetlen vagy hosszabb kapcsolatban van a fertőzött baromfival. Az 1995-ös évig csak három esetet jegyeztek ártalmatlan kapcsolódás (konjunktivitis) jeleivel. A H5N1 vírushatár, amelyet fokozottan kórokozóknak tartanak, a Távol-Kelet országaiban a megjelenésétől, tehát 2003-tól kezdve 117 ember megbetegedését okozza, akik közül 61 személy halt meg. Az ily módon előidézett betegség emberről emberre való terjedése eddig még nem nyert megerősítést. Ugyanakkor a világon idényjellegű influenzában évente több tízezer ember hal meg.

Miért aggódjunk?

Amennyiben valaki idényjellegű influenzát kap, a madárinfluenzával fertőzött baromfival való közvetlen kapcsolata esetén megfertőződhet a madárinfluenza vírusával is. Az ilyen személy szervezetében ezen két vírustípus géncseréjét követően egy teljesen új vírus keletkezhet, amely már közvetlenül terjed emberről emberre, és az embereknél potenciálisan a pandémia (több országra vagy világszerte kiterjedő járvány) kialakulásához vezethet.

Hogyan fertőződik meg a baromfi?

Leggyakrabban a fertőzött madarakkal való közvetlen kontaktus során, de közvetlenül a vírus mechanikai terjedésével:

- vadmadarakkal, különösen vándormadarakkal való kontaktus által,
- ismeretlen egészségi státussal rendelkező, újonnan beszerzett baromfi vagy madár farmra vagy udvarba való telepítésével,
- egyéb jószággal, rágcsálókkal stb. való kontaktus által,
- tápszer vagy víz által (különösen, ha nyílt területen tartják őket és közös víz- és élelemforrást használnak),
- a baromfival kontaktusban levő személyek öltözéke vagy lábbelije, felszerelés, szállítóeszköz stb. által.

Hogyan terjed a betegség a világban?

A vándormadarak ellenállóak a betegséggel szemben, ritkán betegszenek meg klinikailag, azonban vírushordozók lehetnek és így terjeszthetik azt távolabbi

térségekbe is. Emellett, a fertőzött területekről való madarak behozatalával a betegség elterjedhet olyan országokban is, amelyekben még nem jegyezték.

Hogyan lehet felismerni a madárinfluenzát?

-A fokozottan kórokozó vírustípus a háziállatoknál váratlan, magas elhalálozási arányú (85-100%) megbetegedést, nagyfokú depressziót, könnyezést, a táplálék elutasítását, a fej, a nyak, a tarék és a toka dagadását és cianózisát, a lábak vérzését, erős hasmenést, a teherbírás csökkenését, koordinálatlan mozgást, légzőszervi zavarokat és egyebet idéz elő.

-A csökkent mértékben kórokozó vírustípus a háziállatoknál enyhe emésztő- és légzőszervi zavarokat okoz, habár maga a fertőzés lehet tünetek nélküli is.

-A vadmadaroknál a fokozottan és csökkentett mértékben kórokozó vírustípussal való fertőzés legtöbbször tünetek nélküli. Ezért ők a természetben vírustartályt képeznek és általuk terjed a vírus a világ egyik tájáról a másikra.

Tanácsok a polgároknak:

Polgárainknak, akik olyan országokba utaznak, ahol jelen van a madárinfluenza, AZT TANÁCSOLJUK, hogy ne látogassanak baromfifarmokat, madárvásárokat és kiállításokat, valamint az ország olyan helyeit sem, ahol madarakat tartanak vagy nevelnek. KIZÁRÓLAG hőkezelt élelmiszert fogyasszanak (a vírus 30 percen át 60° C hőmérsékleten megsemmisül).

A jószág betegségóvó elvei:

Hogyan akadályozható meg a betegség megjelenése a farmon vagy az udvarban?

1. Kerülni kell a kontaktust a vadmadarakkal, főleg a vándormadarakkal, rágcsálókcal, ebekkel és más állatokkal.
2. Csakis egészségügyi bizonylattal rendelkező egészséges madarakat és baromfit szabad beszerezni.
3. A beszerzést követően a szárnyasokat elkülönítőbe (karanténba) kell helyezni és el kell végezni a mintavételt, illetve a diagnosztikai vizsgálatokat.
4. A betelepítést a „minden bennlevőt mind ki” elv alapján kell végezni.
5. Biztosítani kell a jószág, felszerelés, táp és egyéb folyamatok megfelelő nyilvántartását.
6. Az állategészségügyi hivatallal együttműködve rendszeresen kísérni kell a jószág egészségi állapotát.
7. Ki kell képezni a jószágot ellátó (etető, ápoló) személyzetet a védő- és higiéniai intézkedések fogantatosítására.
8. Amennyiben megállapítást nyer a fertőző betegség gyanúja, azonnal állatorvoshoz kell fordulni.
9. A farmok és létesítmények bejáratánál fertőtlenítő telepeket kell felállítani.
10. Az elengedhetetlen minimumra kell csökkenteni a jószágfarmok, azok létesítményeinek és a jószággal rendelkező udvarok látogatását.
11. A baromfit, a madarakat és a sertést zárt létesítményekben kell tartani.
12. **Amennyiben a személyzet influenzás vagy a nátha tüneteit mutatja, úgy NEM ÉRINTKEZHET A MADARAKKAL!**

A jószág egészsége megőrzése sikerének érdekében kizárólag csak saját magára támaszkodhat. A madárinfluenza megjelenésének legnagyobb kockázata azon szárnyasoknál áll fenn, amelyek nyitott feltételek között, főleg szabadon vannak tartva, ha az etetés vagy itatás a vadon élő madarakkal közös helyen történik.

Hogyan védekezzünk, amennyiben a betegség megjelenik az országban vagy a környezetünkben?

Ezekben az esetekben fennáll a veszélye annak, hogy a betegség az Ön farmja közelében is fészkel. Madarak és emberek jöhetnek fertőzött területekről, mielőtt még azokon jelentették volna a fertőzést, illetve lehetnek a vírus hordozói magukon vagy magukban.

**ILYENKOR A KOCKÁZAT NAGYON MAGAS!
TEKINTSE ÚGY, HOGY A BETEGSÉG “AZ ÖN AJTAJÁN
KOPOGTAT”.**

A baromfi- és madártulajdonosok kötelezettségei a madárinfluenza megjelenése esetén:

1. A baromfit és sertést tartsák zárt létesítményekben.
2. Nem vásárolhatnak és nem szerezhethetnek be jószágot.
3. Tiltsák be az emberek és szállítóeszközök farmra való belépését.
4. Rendszeresen takarítsák az udvart, a létesítményeket, amelyekben a jószágot tartják, illetve a felszerelést és a munkaeszközöket.
5. Gyűjtsék össze és fertőtlenítsék a farmon szétterült hulladékot.
6. A szárnyasok gondozását lehetőleg csak egy egészséges, felnőtt személy végezze.
7. A terhes nőknek és gyermekeknek kerülniük kell a madarakkal való kontaktust.
8. Az elhullott szárnyasokat meg kell semmisíteni és azok nem juthatnak az emberi és állati táplálékláncba.

Mit kell tenni, amennyiben a farmon megjelennek a betegség tünetei?

A baromfitenyésztő iparban a kisszámú elhullások rendszeresek és különböző kórokozók idézik elő. A madárinfluenza különbözik ezektől, és a következményei is sokkal komolyabbak.

Amennyiben magas elhullási arányt és a betegség egyéb tüneteit észleli, az alábbiakat kell tenni:

1. **Azonnal kezdet kell mosni és foganatosítani kell a higiéniai intézkedéseket, védőruhát kell hordani és kerülni kell a baromfival való kontaktust.**
2. **Sürgősen fel kell hívni az állatorvosát, az állategészségügyi felügyelőt vagy az állategészségügyi igazgatóságot (011 2145 395).**
3. **Meg kell tiltani a farmra/udrvarba való be- és kilépést.**
4. **Zárolni kell a farmra/udrvarba való be- és kiszállítást.**

Mit kell tenni abban az esetben, ha vadmadár tetemére bukkanunk?

A vadmadarak ritkán betegszenek meg vagy hullnak el madárinfluenzától. Naponta hullnak el természetes vagy erőszakos elhullás által vagy valamilyen jelentéktelenebb betegségtől.

Amennyiben a tetemen felfedezhetők a fertőző betegségekre utaló jelek, az ismeretlen tulajdonosok állati tetemeinek begyűjtésével és ártalmatlan eltávolításával megbízott polgároknak vagy kommunális szolgálatnak sürgősen értesítenie kell az állategészségügyi hivatalt, amely azonnal fogantatosít minden szükséges intézkedést.